

HET WEISS-EFFECT HOF VAN EEDE



TONEEL – 17 februari 2015 – Frascati Theater, Amsterdam

★★★★☆

Spannend spel tussen realiteit en fictie

door Joke Beeckmans gezien 17 februari 2015

Kan kunst de realiteit beïnvloeden? Volgens het jonge Vlaamse theatercollectief Hof van Eede zeker. ‘Sinds ik Edward Hopper ken, lijkt het alsof ik in een schilderij sta te tanken. Ik zie geen tankstation meer, maar poëzie,’ zegt Ans Van den Eede in *Het Weiss-effect*.

Artistieke beïnvloeding kan ook ernstige gevolgen hebben. Na het verschijnen van Goethes *Die Leiden des jungen Werthers* raakten lezers zozeer in de ban van dit boek dat ze net als Werther massaal zelfmoord pleegden. Als een sensationele publicatie over zelfdoding een golf van suicides teweegbrengt, spreekt men nog steeds over het Werther-effect.

De personages in de nieuwe voorstelling van Hof van Eede richten gelukkig hun leven in naar de blije schrijver en grote denker Edgar Weiss. In tegenstelling tot de arme Werther staat dit grote idool vooral voor ‘levenslust, ja zeggen, opstijgen’.

Toch neemt de idolatrie wat maniakale proporties aan. Met een overdreven glimlach citeren ze hun grote voorbeeld, mythologiseren diens persoonlijke

leven, dragen diens kleding en reizen de wereld af om relikwieën te verzamelen.

Het doel van de avond is om samen met het publiek de kunstenaar te vieren. De spelers tuigen het podium op met vlaggetjes en bekende beelden uit Weiss' werk en spelen een dagboekfragment na over de ochtend waarop zijn magnum opus ontstond. Vol overgave proberen de acteurs van dezelfde lucht, koude koffie en pistolet met pompelmoesjam te genieten.

Het levert ontzettend geestige scènes op, met Greg Timmermans en Ans Van den Eede als betweterige bazige adepten en Pieter-Jan De Wyngaert als stuntelige beginneling. Het zijn duidelijk afgesproken komische rolletjes, maar de amusante acteurs blijven ook heel dichtbij zichzelf. Ze spelen nonchalant realistisch en onder hun eigen namen.

Veel van wat we tussen de 'personages' zien gebeuren, benoemen de acteurs ook in slimme reflecterende teksten. Ze filosoferen verfrissend over verschillende typen liefhebbers, over hoe plekken en mensen zich aanpassen aan fictie, hoe beelden de realiteit in de weg staan en hoe ze vergeten wat ze zelf willen en wie ze zelf zijn.

Het Weiss-effect speelt ontzettend knap en origineel met de spanning tussen tekst en spel, tussen acteurs en hun rollen en tussen realiteit en fictie. Zeker omdat die hele Edgar Weiss nooit heeft bestaan.